

Štev. 29.

V LJUBLJANI, v sredo 4. avgusta 1915.

Leto II.

Zmagovito prodiranje naše armade na Rusko: Prizor iz bitke vzhodno od Kamionke Strumilove, kjer so naše čete 29. julija ujele 1 polkovnika, 7 častnikov in 500 mož.

G. W. Appleton :

28. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

Vgriznil sem se v ustnice, da ni videla mojega nasmeha, rekel pa seveda nisem ničesar, da bi ne škodoval Heleni. — Teta je nadaljevala:

„Kaj bo počela Hefziba s tem mojim denarjem, si ne morem prav predstavljati.“ Mahoma se je zdrznila in je vzkliknila: „Kaj je to, Edvard? Ali je kdo v sobi?“

V času pogovora s teto se je bilo popolnoma stemnilo. Videti nisem mogel ničesar; a zdelo se mi je, da slišim še enkrat šumenje ženskih kril. Poslušal sem prav pozorno, toda sedaj je bilo vse tiho.

„To je samo tvoja razdražena domišljija,“ sem odvrnil, „nikogar ni tukaj“. Nato je nadaljevala:

„Hotela sem reči, da je pravzaprav neumno zapuščati stari Hefzibi tako premoženje. Na vse zadnje jej pride potem še celo

ki jo je preje teta zahtevala. Viliā je nekaj kapljic v čašo, ki jo je potem dala teti. Jaz sem med tem časom odprl stekleničico in sem poduhal zdravilo. Ko sem se nato ozrl v Hefzibo, sem videl, da me ostro opazuje. — Kaj naj pomenja to, — sem si mislil. Tedaj je pa že zapel hišni zvonec in stara služkinja je hitro izginila, da pogleda, kdo je prišel. V naslednjem trenutku je bila že zopet tukaj.

„Gospod Barton, notar, je prišel, milostiva,“ je naznanjala z razžarjenim obrazom ter z glasom, polnim triumfa, tako da sem moral opaziti to.

„Potem pa moraš iti, Edvard,“ mi je rekla teta.

Takoj sem vstal.

„Kakor hočeš. Ali smem zopet priti?“

„Ali je to treba? Saj se itak več ne brigaš zame.“

„To je nespametna govorica,“ sem odgovoril. „Brigam se zate — pa še prav zelo; in če ti do jutri ne odleže, tedaj prevzamem jaz tukaj mesto doktorja Pennyfeathra. V

OSEMNAJSTO POGLAVJE.

Domov grede sem bil jako potr. Kar nisem se mogel otresti misli, čustva, da nam preti nekaj zlega. Zato sem bil prav vesel, ko sem bil zopet v veseli družbi. Razun tega so mi sporočili doma prijetno vest, ki je takoj pregnala moje mračne misli, ter me je napravila vsega veselega.

Med tem ko me ni bilo doma, so dekleta namreč sklenila, da naj bo moja poroka z Marcelo prihodnji četrtek. Ker je bil takrat že torek, je manjkalo torej samo še osemindeset ur, da se izpolni moja najiskrenejša želja, moja najlepša nada.

Marcela je iz ženske rahločutnosti prosila, da se poročiva cerkveno, drugače bi bil bržčas volil prozaični način poroke v občinskem uradu. Na njeno prošnjo sem bil že prej preskrbel vse potrebne listine; naslednjega jutra pa je bila moja prva pot k župniku sosednje cerkve — bil je moj prijatelj in pacient — da se dogovorim z njim glede svatbenih slovesnosti.

Potem sem se peljal v mesto in sem naprosil izkušenega tovariša, naj bi prevzel za čas mojega kratkega svatbenega potovanja ostanke moje prakse. Določili smo, da naj traja to potovanje osem dni; medene tedne pa naj bi preživela na predlog Helene v Bournemouthu, kjer je imela moja sestra nekoč priliko, opazovati v nekem hotelu mlado srečo dveh novoporočencev. Nikakor nisem imel vzroka, da bi ne ustregel tej njeni želji, ko mi je bilo itak popolnoma vseeno, kje uživam svojo novo srečo.

Vest o moji bližnji ženitvi je prodrla seveda v javnost, in bil sem jako prijetno iznenaden, da sem dobil čestitke tudi od takih strani, od koder jih nikakor nisem pričakoval. Tako hitro se izpreminja v takih zadevah javno mnenje!

V tem času, do onega važnega dogodka je bilo v našem majem gospodinjstvu silno veliko dela. Šivilje so prihajale in odhajale, zavojev smo dobili v hišo neštevilno. Jaz sam sem igral pri vsem tem precej postransko ulogo; nihče se ni brigal zame. Moja ura pač še ni prišla; zato sem prenašal s potrpljenjem ter z dobrim humorjem to malo zanemarjenje, ki je bilo v tem slučaju docela razumljivo.

Pozabiti ne smem omeniti tudi dogodka, ki se mi je zdel takrat prav usodepoln. V sredo sem dobil od pravnega zastopnika svoje tete sledeče pismo:

Ljubi gospod doktor!

Po dolgem pogovarjanju se mi je sinoči posrečilo, spraviti Vašo teto do tega, da za sedaj še ni podpisala svoje čudne oporoke. Nudi se Vam torej še dobra prilika; ako izpustite tudi to, potem Vam ne more pomagati niti najboljši prijatelj več. Bodite pametni in mislite na svojo bodočnost! Vražja Hefziba ne ve ničesar in je prepričana, da ima vso dedščino že v žepu. Toda polje je še popolnoma pripravljeno za Vas, in premoženje je mnogo večje, kakor mislite. Zdravi!

Vaš zvesti

Georg Barton.

Ko bi bil takrat vedel, kako grozen pomen bodo podtaknili že malo nato temu nedolžnemu obvestilu, bi ga bil nemudoma raztrgal na drobne kosce in ga sežgal, namesto da sem pisemce, kakor dragocen zaklad, ki mi ima prinesiti srečo, skrbno spravil v svoj prsni žep.

(Dalje prihodnjič.)

Bojišče pri Grodku z ruskimi padlimi vojaki po drugi zmagonosni bitki z Rusi, pri kateri se je odločila usoda Lvova.

na misel, da bi se omožila. Skoro bi z gotovostjo to trdila. Vsekakor je to čudna uporaba premoženja, ali kaj naj sicer počnem z njim? Ali se še vedno nisi premislil, Edvard?“

„Ne, teta,“ sem odgovoril. „Nobena stvar na svetu ne more izpremeniti mojega sklepa.“

„Potem pa ostane, kakor sem rekla,“ je odvrnila. „Poizkusila sem vse. Ti si pristni Donaldson. Morala bi to preje vedeti ter si prihraniti trud. Daj mi moje zdravilo. Tam na mizi stoji. Ampak, saj ga ne moreš videti. Pozvoni Hefzibi; ona ve, v kateri čaši je.“

Pozvonil sem in prišla je Hefziba, zdelo se mi je, da izredno hitro. Preden je prišla, sem mogel samo še vprašati:

„Kdo pa te zdravi, teta?“

„Doktor Pennyfeather.“

Skomizgnil sem z rameni.

„Žal mi je, da nisi poklicala mene; preje si to vedno storila.“

„Da, ampak sedaj se je vse izpremenilo,“ je odvrnila otožno.

V tem hipu je stopila Hefziba z lučjo v roki v sobo in je hitro vzela stekleničico,

tem slučaju je tvoja dolžnost, da me daš poklicati. Ali hočeš storiti to?“

„Obljubiti ti ne morem. Le pojdi sedaj in pusti me samo,“ je rekla z otožnim glasom. In šel sem.

Ko sem šel preko veže, sem zagledal skozi napol odprta vrata jedilnice krepko postavo gospoda Bartona. Tudi on me je uzrl in me je potegnil v sobo.

„Tale stvar mi kar nič ne ugaja, doktor,“ je dejal. „Večna škoda je! Vaša teta je preklicano trmoglava, samosvoja ženska. To je resnično blazno, da namerava toliko denarja ostaviti tej kisli stari copernici, Hefzibi. Človek si skoraj ne more misliti, da je mogoče kaj tako neumnega!“

Še preden sem utegnil kaj odgovoriti, sem že zopet zaslišal sumljivi šum obleke in mahoma je stala Hefziba pred nama.

„Gospodična Donaldsonova vas prosi, da greste takoj gori, gospod Barton,“ je rekla notarju.

„Takoj, takoj,“ je odgovoril uslužni mož. „Takoj pridem, to se razume. — Z bogom, gospod doktor! Mnogo sreče!“

Stisnil sem mu roko in sem odšel težkega srca v bučeči piš ter v temno noč.

† Simon Rutar:

Iz Goriške in Gradišćanske*)

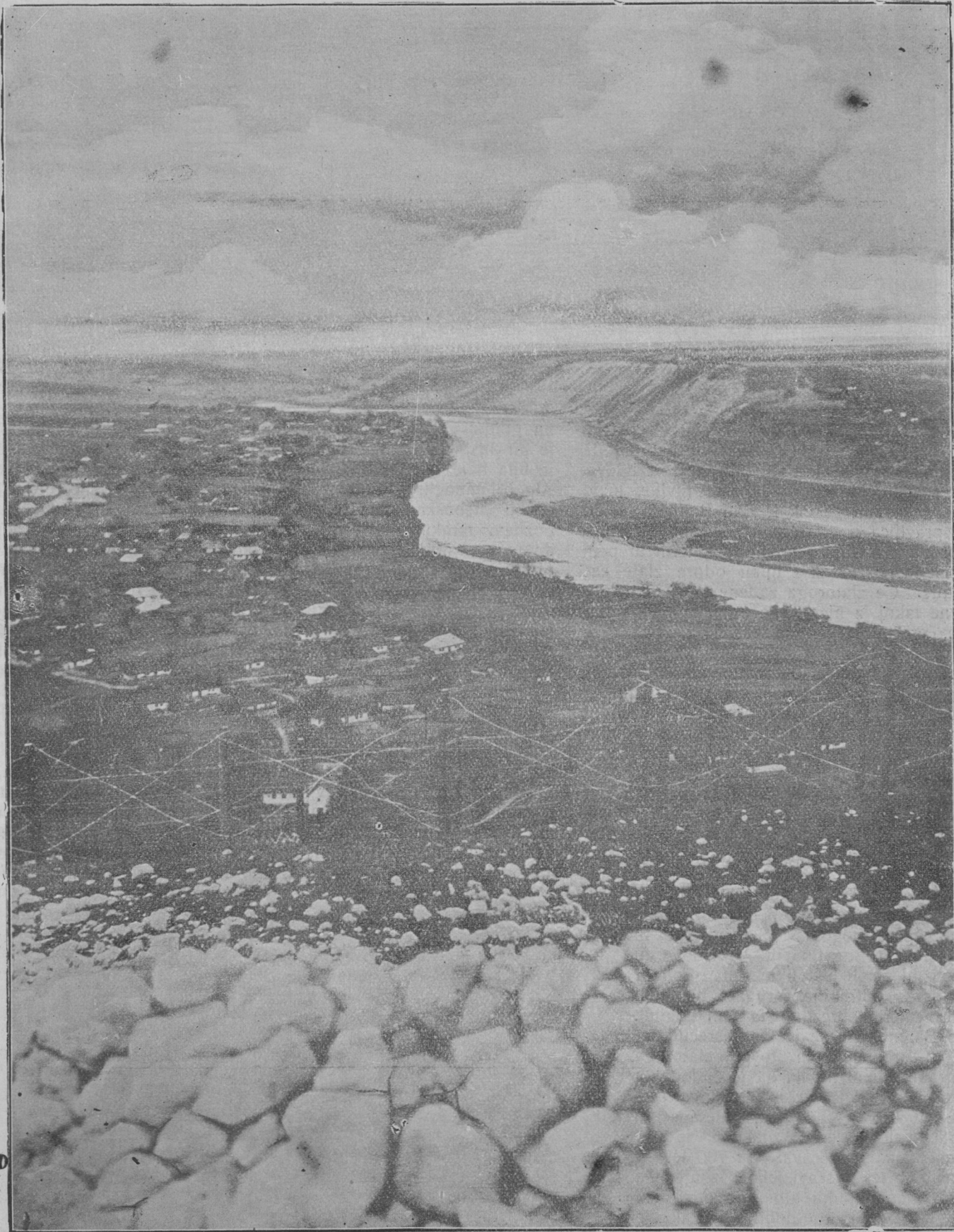
Goričan je pravi sin južnega podnebja; on ima bolj ali manj razvite vse lastnosti, katere se kažejo pri prebivalcih jednakega podnebja. Že to ga zvabi, da se oddalji večkrat od svojega doma, ki včasih še pri premožnih ni zložno uravnan. Na ta način pride v dotiko s sosedi ali pa s potujočimi tujci, in zato je jako zgovoren, postrežljiv in dobrosrčen; pripravljen je vedno svojemu bližnjemu pomoči. Strastna ljubezen staršev do svojih otrok, ali vseh odraslih do nežne mladine sploh, je posledica te srčne dobrohotnosti. Obdarovan z zdravo pametjo in le redko prav brez nadarjenosti je Goričan zelo občutljiv za zunanje vtise. On ne pozna počasnosti, nego poprime se vsake nove stvari z živahnostjo in se jej privadi brez težave. V resnih, srce pretresujočih stvareh kaže pa več trdnosti in žilavosti. Ne da se omajati v zvestobi do svojega cesarja in širne Avstrije, zvesto hrani dobro nravnost, spoštuje svoj narod in vero; vendar se ne oklepa z nespametno trmoglavostjo starih navad, če se mu kaj boljšega ponudi.

Različno od prebivalcev drugih dežel, katerim se zdi nečastno, pripraviti se za kak stan, ki ni bil že od „njega dni“ v hiši, voli in menja Goričan svoj poklic, kakor si od njega obeta dobiček. Ker vedno bolj za sedanjost živi, nego za prihodnjost, se z lahkim srcem odloči za potovanje, da si drugje poišče kruha, če tudi ne more nikdar pozabiti kraja, kjer je tekla njegova zibel, in če si tudi vedno tje nazaj želi. („Nazaj v planinski raj!“)

V novejšem času začelo se je vsled slabega gospodarskega stanja, ki se je v nekdanj cvetoči ravnini vgnezdilo, izseljevanje v Ameriko. Od leta do leta raste število fur-lanskih kmetovalcev, ki se napote čez morje v sladki nadi, da jih v novem svetu čaka boljša sreča. Pa še drugo obžalovanja vredno izseljevanje, če prav ne v toliki meri, se vrši na Goriškem, posebno iz slovenskih krajev okoli Gorice in s Tolminskega. Od tu gre vsako leto dokaj neomoženih in omo-

ženih žensk navadno za daljši čas v Egipet, tako da je v teh dveh okrajih mnogo žensk, ki znajo italijanski, francoski, angleški in arabski vsaj za silo. Te selilke si poskušajo na vse mogoče načine kaj zaslužiti, tako da včasih precejšnje svote domov pošiljajo bodisi staršem, bodisi možem. Mnogo jih je, ki se s poštenim delom prežive, nekatere se tudi z bogatimi inozemci omože. To pa so le izjeme, in v obče se mora reči, da je

nejše naslika in on rajše opeša, kakor bi se odrekel svoji želji, če je takoj ne doseže. Tudi pri tem zna Italijan ceniti imetek in je mnogokrat čez mero varčen, da si premoženje pomnoži. akoravno ne tako, kakor Italijan v sosednji kraljevini. Tudi goriški Slovenec ni vedno tak hišni oče, ki s krepko roko oskrbuje premoženje, če tudi ga razmere silijo, da se z malim zadovolji, kakor le redko kje drugod. Tudi goriški Slo-

Prizorišče najljutejših bojov v vzhodni Galiciji: Osvojene ruske pozicije, utrjene z žicami in kamnitimi barikadami ob reki Dnjester.

to izseljevanje škodljivo, ker preveč zrahlja družinske vezi.

Do sedaj smo govorili o skupnih lastnostih, katere imajo prebivalci goriške dežele, sedaj naj slede še nekatere posebnosti. Goriški Italijan se hipoma strastno navduši za kak smoter, ki se mu prikazuje v mamljivih barvah. Domišljija mu vse še kras-

venec se težko odreče svojemu smotru, za katerega se je bil odločil, in če se mu v začetku prav vse ponesreči, ga vendar to ne odvrne od njegovega sklepa, ampak on začne delati z novim pogumom, s podvojenim naporom. Sicer se pa zaradi križanja obeh narodnosti vedno bolj zmanjšuje razloček med njima.

* Iz Simon Rutarjeve knjige „Goriška in Gradišćanska“, 1892, izdala „Matica Slovenska“.

Iz vnovič osvojenega Lvova: Ulica Karla Ludovika v Lvovu.

Glede duševnih zakladov priprostega slovenskega naroda je omeniti najprej, da v najsevernejšem predelu, okoli Triglava, pripovedujejo eno najlepših pravljic, ki jo je ovekovečil pesnik Rudolf Baumbach. To je pravljica o „zlatorogu“, snežnobelem kozorogu z zlatimi rogovi, po katerih hrepeni vsak lovec, da si z njimi odpre zlate zaklade. Če zlatoroga zadene svinčenka, požene takoj iz njegovega pota, ki na tla pade, prečudna, lepo dišeča Triglavova roža („roža mogota“), ki zlatoroga takoj ozdravi. Predrznega lovca pa pogube maščujoče oblasti. Ta pripovedka je sicer razširjena na obeh straneh Julijskih Alp, na severovzhodni kranjski, kakor na nasprotni goriški, vendar pravo njeno pozorišče se nahaja ob izviru Soče.

Nedaleč od Triglava skriva v istem pogorju Bogatin neizmerne zaklade (700 voz zlata). Ali ti zakladi so skriti globoko pod goro in če jih je tudi že kak srečolovec poskusil izkopati, vendar se to še nobenemu ni posrečilo. To bi bilo le tistemu mo-goče, kdor bi zlatoroga ustrelil in utrgal „rožo mogoto“. S to cvetko bi prišel do Bogatinovih zakladov ali vzeti bi smel le toliko zlata, kolikor ga zares potrebuje, drugače bi padel v brezno brezno in tam poginil. Po Baumbachu se je res posrečilo nekemu trentarskemu lovcu zlatoroga ustreliti, ali ozdravila ga je čudodelna cvetka in tedaj je v jezi razkopal prekrasni vrt na Triglavu, katerega so obdelovale „rojenice“, tako da je zdaj tam skalnata puščava. Za 700 let bo zrastle v tej puščavi jelka; iz njenega lesa bodo naredili zibel, in otrok, ki bo ležal v nji, bo dobil vse zaklade Bogatinove. — Ravno tako se nahaja baje v Nemškoturškem pogorju debela plast zlate rude.

Tudi Tolmin ima svojo imenitno pripovedko. Kdor se potruji iz tega kraja ob Tolminki navzgor, pride v pičli uri do izliva Zalaščice v Tolminko. Če gre od tu še malo časa po kačje se vijoči stezi navzgor, zagleda ozek vhod neke votline, kateri je ljudstvo dalo ime Dantova jama. Tukaj se je baje okrog blodeči pesnik po dnevi skrival, a noči je prebil v družbi lepih gospej in plemenitašev

na gradu „Kozlov rob“ nad Tolminom, ki je bil last patrijarhov oglejskih. Tudi mu je bila baje pred očmi veličastna priroda Alp pri mnogih podobah, katere je rabil v eposu „nebeška komedija“. Pastir, ki gre v poznem mraku ali v trdi noči tod mimo domov, strahoma pospeši svoje korake in plašen pogleda v stran, da ne bi videl v dolg škrlatist plašč zavitega pesnika na skali sedečega. Tudi skala nad Dantovo jamo ima podobo suholične glave.

(Dalje prihodnjič.)

Eno leto vojne.

Dne 28. julija je preteklo eno leto, kar se je začela sedanja svetovna vojna. Eno celo leto že teče kri v potokih na vseh bojiščih in še vedno nič ne kaže, da bi se bližal zadovoljiv konec in zaželjeni mir. Zunanji povod tej vojni je bil umor prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda

v Sarajevu, ki se je zgodil dne 28. junija lanskega leta. S tem umorom so bila sprožena že stara nasprotja med velesilami in sledilo je, za kar je bil političen svet že davno pripravljen. Dne 23. julija je bila Srbiji izročena avstro-ogrška nota, zahtevajoča odgovor tekom 48 ur, dne 28. julija je bila Srbiji napovedana vojna in na to je v kratkih dneh sledila ena vojna napoved drugi . . . Svet je bil v plamenu. Če pogledamo sedaj, ob koncu prvega vojnega leta, kaj so uspehi tega strahovitega bojevanja, vidimo pred vsem, da združeni nasprotniki, katerim je prišla končno na pomoč še Italija, tekom enega leta niso mogli Avstrije in Nemčije ne izstradati, ne premagati. V vojaškem oziru je položaj Avstrije in Nemčije jako ugoden in vse kaže, da postane še bolj. Ne samo, da sta Avstrija in Nemčija znala ubraniti svoja ozemlja sovražne invazije, nego sta znali nasprotnika tudi pregnati čez meje, koder jih je bil prekoračil. Osvojenje Galicije spada gotovo med najznamenitejše vojne uspehe, kar jih pozna zgodovina. Položaj je danes tak, da ima nemška armada zaseden največji del Belgije in najbolj industrialne departemente severovzhodne Francije, nemška in avstrijska armada pa imata

v rokah skoro dve tretjini ruske Poljske. To je znamenito velik vojni uspeh in za izid vojne toliko večjega pomena, ker je očitno, da se je ruska armada že izčrpala, dočim Francozi in Angleži menda v obče niso zmožni napraviti večje ofenzive in so skoro gotovo tudi že izgubili upanje, da bi z vojno silo spravili Nemce iz Belgije. Na drugi strani vidimo, da imajo Rusi še majhen kos Galicije v rokah, da so Francozi zasedli nekaj koticov Alzacije in da imajo Italijani nekaj krajev na naši meji, ki so jim pa bili prostovoljno prepuščeni, a to se niti od daleč ne da primerjati ozemlju, ki sta je zavojevali avstrijska in nemška armada. Edina Angleška lahko reče, da ni ne en kvadratni centimeter njene posesti v sovražnih rokah, pač pa da se je polastila že skoro vseh nemških kolonij in zasedla važne otoke pred Dardanelami. Žrtve v tem letu ljutega bojevanja so bile pač strahovito velike na vseh straneh, življenske in materialne žrtve. Velike izgube smo pretrpeli

Iz vnovič osvojenega Lvova: Hejtmanski trg v Lvovu.

Naša vojska na odpočitku na potu na italijansko bojišče.

tudi Slovenci. Ves obseg izgub, ki so zadele prizadete države, se danes sploh še ne da pregledati. Svetovna vojna prestopi v svoje drugo leto. Ali nam prinese to odločitev in konec? Avspicije, pod katerimi gresta Avstrija in Nemčija v drugo leto vojne, so jako ugodne in to upravičuje upanje, da bo konec zmagovit in srečen.

Vojna z Italijo.

Dne 19. julija je bil na goriški fronti sodnji dan. Treskali in grmeli so ves dan naši in sovražni topovi, neprestano so prasketale strojne puške, a treskalo je tudi nebo. Dalmatinci so zopet opravili izborni in sijajno, kakor vselej.

Opazovali smo, kako so Italijani smotreno obstreljevali vsako ped zemlje na Kalvariji in Oslavju s težkimi granatami in marsikdo je pač pomiloval uboge Dalmatince, ko je opazil, da Italijani tudi morebitne begunce iz jarkov neusmiljeno zasledujejo s šrapneli. A Dalmatinci se niso umaknili, vztrajali so, zmagali so!

Naše baterije streljajo le redkoma in kadar je cilj gotov. Opazili smo, da v takem trenutku italijanske baterije kmalu umolknejo. Naša samozavest se dan na dan krepi.

Lahi obstreljujejo cerkve.

Cerkev na Sv. Gori je že razrušena samostan je pogorel. Dne 19. julija so se Italijani lotili obstreljevati tudi veličastno svetišče Žalostne Matere božje na Gradu pri Mirnu. Že v nedeljo 18. julija so padale granate pod Grad. Jutro 19. julija je bilo razmeroma mirno. Okoli 11. dopoldne pa slišimo, da je ogenj iz italijanskih poljskih baterij zmeraj živahneši in zmeraj bližji. Naenkrat pa se zavemo, da velja bombardiranje cerkvi. Zmeraj bližje se vsipa železna toča, pada okrog gospodarskih poslopij, toda brez škode. „Svete stopnjice“ so zadete v polno. Tri granate so padle pred cerkev; ena samo en meter proč od srednjih vrat, se je razpočila na kamnu, velik kos granate je predril vrata in frčal k velikemu oltarju, udaril tam ob zid na desni strani in padel pred veliki oltar. Druge granate so padale po vrtu in razrušile betonski zid. Človeške poškodbe ni bilo nobene. Po

površnem pogledu soditi, nima hiša nobene poškodbe; cerkev pa ima dosedaj nekaj prav neznatnih poškodb. A kako še bo?

Življenje v Trstu.

Zloglasni iredentovski list „Piccolo“ je pobegnil v Rim, ko so mu Tržačanje zažgali in razbili tiskarno in hišo. Pred vojno je vsak tržaški Italijan čital pobeglocunjo, ki je leta in leta zastrepnjevala tržaško mladino in ji vcepila v srce oni zloglasni „osar tuto“ proti „ščavom“, Slovenčem.

Odkar so odšli oblastni regnikoli iz Trsta, ni več čuti psovka na naš naslov in imamo počestah in lokalnih mir. V slovenskem jeziku kupiš po vsem mestu vse, kar želiš. Še več; oni, ki še večeraj niso hoteli poznati niti besedice slovenskega, so se našega jezika privadili kar čez noč in ga govore gladko: eden po ribniško, drugi po loško, tretji po vipavsko itd.

Princ Hohenlohe avstrijsko-ogerski poslanik v Berlinu.

To so bili takozvani narodni mrtvaki, ki se iz strahu pred regnikoli na domači zemlji niso upali govoriti lastnega jezika; če bi to storili pred vojno, objavil bi bil iredentovski list njihova imena in podjetja, ter jih z lažmi in preganjanjem uničil. Pristni Tržačan, ki ni prišel s trupom iredentovskih idej v stik, je še danes najboljši človek.

Upamo, da se časi „Piccola“ ne povrnejo več.

V Trstu imamo le solčno svetlobo. Svetilke ponoči na cestah ne gore, ker so Trst parkrat obiskali sovražni zrakoplovci.

Življenje se je na videz le malo izpremenilo. Gostilne so večinoma odprte, kino daje svoje predstave in tudi koncertov se dobi. Sočivje je poceni, vse drugo pa od dne do dne dražje. Vina zmanjkuje — pa tudi pivcev!

Na pomolu sv. Karla se shaja množica in poslušaja grmenje topov. Semtertje se nam pokaže tudi kaka naša bojna ladja. Lahi si ne upajo blizu.

Križarka „Garibaldi“.

V očigled obletnice bitke pri Visu so se Italijani odločili, da z brodovjem osmih križark in 12 torpedovk izvrše napad proti južni dalmatinski obali, oziroma proti Gružu in Cavtatu. Ti mesti nista utrjeni, kakor tudi ne druga mala dalmatinska mesteca, katera so Lahi obstreljevali. Glavni cilj italijanskega bombardiranja je bila železniška proga in kolodvor pri Gružu. Železnica teče ondi ob obali. Vsega je bilo izpaljenih krog tisoč streliv. Poškodovanih je bilo le nekaj zasebnih hiš, in sicer samo lahko. K sreči ni nikakih težkih izgub. Bilo ni mrtvih ne ranjenih. Toda tudi to veselje ni ostalo za Italijane neskaljeno.

Krog tri četrt na šest zjutraj je naš podmorski čoln potopil italijansko križarko „Giuseppe Garibaldi“. Posledica je bila, da so se ostale italijanske ladje hitro oddaljile.

Iz Barija poročajo naslednje podrobnosti o tem pomorskem boju: Ko jo je laško brodovje odkurilo od Dubrovnika, je nenadoma opazilo iz smeri Spljita ali Dubrovnika oddelek avstrijskih podmorskih čolnov. Štiri italijanske križarke so pozdravile naše podmorske čolne z ljutim ognjem, na kar sta se dva podmorska čolna hitro oddaljila. Tretji pa, ki je doslej ostal pod vodo, je čakal na laško brodovje. Okoli 10 km od obrežja in na daljavo 500 m je podmorski čoln izstrelil dva torpeda, od katerih eden je zgrešil, drugi pa zadel križarko „Garibaldi“.

Naša vojska prenočuje na Goriškem.

Od Rusov razrušen most pri Lvovu v Galiciji.

Ker je bilo brodovje pripravljeno na napad, so se rešilna dela izvršila v polnem redu in je bilo rešenih okoli 500 mož posadke, a 170 mož je utonilo.

Boji ob Soči.

Boji ob Soči, ki se vrše neprestano od 18. julija dalje, so strašni in se dajo primerjati samo z onimi dnevi o Veliki noči, ko so Rusi na prelazu Dukla hoteli na vsak način prodreti. Laški višji poveljnik Cadorna zasleduje natančno isto taktiko brezobzirnega žrtvovanja človeškega materiala. Vedno naraščajoča viharna poplav svežih čet se izliva sedaj že 14 dni neprenehoma proti našim postojankam. Vedno priderejo zopet novi, pripravljene laški regimenti, katerim se potem večkrat posreči, doseči naša kritja. Boji mož ob možu ponoči ob bajnem svitu žarometov so tako strašni, da še ni bilo kaj takega v tej vojni. Dalmatinci, že v miru smrtni sovražniki Italijanov, hrvaški velikani in planinci, se vržejo z nepopisljivo silovitostjo na Italijane, tako da se morajo vrniti ti skoro že pred ciljem. Čeprav se italijanski napadi še nadaljujejo, se da sklepati že iz sedanjega ugodnega položaja, da bo izid velike bitke uspešen za Avstro-Ogrsko.

Soška fronta.

Zapadna fronta italijanskega bojišča, takoimenovana Soška fronta, gre od Idrije proti severu do Bovca. Tam se nadaljuje v cesti v Trbiž, ki vodi čez Predel skozi Rabeljske planine. Cestna dolžina Tržič-Trbiž znaša okoli 90 kilometrov.

Južni, naravno slabjši del naše fronte med Tržičem in Gorico, je oni, za katerega se bijejo najljutejši boji. Tu vidimo najprvo na zemljevidu med Gorico in Tržičem komensko kraško planoto, ki se deli s cesto v Štivan in Devin v dva dela; prednji del je v zadnjem času tako pogostoma imenovana Doberdobska planota. Državna cesta gre v polukrogu od Ronka skozi mnogo imenovane kraje Selce, Vermeljan, Redipuglia (Sredi polja) Polazza, Zagraj, Zdravščina in Rubije, okoli Doberdobske planote, katere južni del, severno od Tržiča, se imenuje pogostoma v vojnih poročilih navedeni

hrib Kosič, dočim se imenuje severni del vrh Sv. Mihela. Relativna razlika v višini med nižino in z Doberdobskimi višinami znaša komaj 100 m, dočim skoro na vseh drugih mestih naše italijanske fronte otežajo napad mnogo večje višinske razlike. To izvabi Italijane, da vedno in vedno napadajo v masah na tem mestu. Toliko večja je torej zasluga braniteljev te planote, da so mogli še vedno vreči sovražnika čez rob planote.

Vsekako je glavno bojišče ob Soči od Kobarida do morja. In ta boj ima skozi in skozi značaj boja za pozicije. Tu ni prilike za presenečenja, ker so povsod težke ovire in močna nasprotstva.

Laški polkovnik Barone piše v „Temp-su,“: V Gorici in okolici se ojačujejo utrdbe na hribih nad mestom posebno mogočno; tukaj so postavljeni tudi topovi največjega kalibra. Ni mogoče kaj storiti proti mestu, dokler niso v naših rokah vse utrdbe, ki obdajajo mesto. In ker vzvišena lega utrdb onemogočuje artiljeristično predpripravo, stanejo ti napadi obilo krvi. — Treba pa tudi pibiti, da so dobili Avstrijci ojačenja in da jih še dobivajo.

Steckenpferd-lilijinomlečno milo

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 1 K povsod.

Minoli teden.

Tudi druga bitka ob Soči se bliža koncu; ljuti napadi laških čet so že omagali. Le še na nekaterih točkah nadaljujejo Lahi s topovskim ognjem, ki ž njim začenjajo in zaključujejo vsak svoj naskok. Druga borba ob Soči se konča, kakor se je prva, s popolnim porazom Lahov. Pod višjim poveljstvom generalnega polkovnika nadvojvode Evgena izvedena obrambna bitka na Soči je sijajen uspeh in ostane v zgodovini nepozabna. Še ni popolnoma dobojevana, a že danes je gotovo, da je dosegel general Svetozar Borojevič s svojimi po večini jugoslovanskimi, ogrskimi in nemškimi polki nad dednim sovražnikom Slovencev in Hrvatov drugo veliko zmago; najmanjše 70 divizij je postavil

general Cadorna na prostor, širok okoli 30 kilometrov, da bi prebil našo fronto ter zavzel Gorico in zavzel Sočo. Lah ni varčeval ne s svojimi ljudmi ne z materialom; v prvi bitki je izgubil okoli 80.000 mož, v tej drugi bitki pa celo okoli 100.000. To so strašne številke! A uspeha ni za Lahe nobenega. Naše čete stoje danes še neomajne in neustrašno tam, kjer so stale pred dvema mesecema; neomajni in neustrašni ostanejo jugoslovanski polki ondi dotlej, da začne naša armada z ofenzivo, s prodiranjem na laška tla. — Za rusko armado je položaj vedno hujši, ker naša in nemška armada jo na Poljskem okružujeta vedno tesneje na prostoru Varšava-Brest-Litovsk. Nemški letalci so Varšavo že ometavali z bombami, trdnjavo Novogeorgijevsk in Ivangorod Nemci že obstreljujejo. Med Vislo in Bugom se pripravlja za Rusijo morda odločilna bitka. Avstrijska in nemška bojna fronta se je 23. julija t. l. vila takole: Novosielica na gališko ruski meji, Zalesčiki, potok Zlata Lipa, Zločov, Busk, Kamienska, Sokal, Krasnostan, zahodno Holma, zahodno Varšave, zahodno Novega Georgijevskega, čez Pultusk, ob Narevu, zahodno Rožana, zahodno Lomže in Osovjeca, zahodno Grodna, čez Kalvarijo, zahodno Kovna, vzhodno mimo Šavel, čez Mitovo in Turkum do vzhodno Vindove. — V Flandriji in v Franciji so boji vedno enaki, t. j. pozicijski. — Na polotoku Galipoli so bili za Dardanele zopet hudi boji; grške Mitilene in Lemnos so Angleži zasedli iz vojnih ozirov. Ker so Angleži prepovedali grškim parnikom dovoz v bolgarske luke, so Grki prepovedali prevoz francoske in angleške municije za Srbe preko Grčije. Napetost med Srbi in Bolgari je vedno večja. A tudi Združene države so postale Nemčiji zelo neprijazne ter se oborožujejo, Grki in Lahi in Turki pa so med sabo čisto razprti. Zmešnjava postaja torej vedno večja na svetu.

Trgovec - začetnik iz Trsta, ki je vsled vojnih dogodkov moral zapreti svojo komaj upejlano trgovino, se toplo priporoča za primerno službo, bodisi kot skladiščnik, uradnik, trgovski sotrudenik in sploh vsako drugo službo. Sprejel bi tudi vodstvo kake trgovine, kavarne ali gostilne. Razpolaga z malo kavcijo. Cenj. ponudbe na J. Cotič, Cerkvena ulica 11.

Zastonj in poštne prosto dobite velik, bogato ilustriran cenik ur, verižic, prstanov itd. od tvrdke H. Suttner v Ljubljani 5. Pišite dopisnico in dobite ga takoj.

Vsa Avstrija

pozna Jägerndorf kot eno največjih mest s tvornicami sukna v monarhiji. Dobava blaga (sukna) za moške in ženske obleke, kakor tudi šlezjskega platna naravnost od tvornice je za vsakogar velika prihranitev. Zahtevajte torej, da se vam doloži brezplačno vzorci blaga, da se prepričate o zelo nizkih cenah in o izvrstni kakovosti blaga. Posebno ostanke prodajam po izredno nizkih cenah.

Razpošiljalnica - FRAN ŠMID -
Jägerndorf 38, Avstrijska Šlezija.

453
PRIPOROČA SE
UMETNA KNJIGOVEZNIKA
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

476
Mazilo za lase
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji
Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi
se v Kolodvorski ul. 200 ali pa
v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih
zrastejo najlepši lasje. Stekl. po
2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti.
Izborno sredstvo za rast las.
Za gotovost se jamči.
Zadostuje steklenica.
Spričevala na razpolago.

Poravnajte naročnino!

Ker so 'Tedenske Slike' najbolj zanimiv in najbolj razširjen slov. ilustrovan tednik, imajo oglasi v njih najboljši uspeh. Inserirajte torej v 'Tedenskih Slikah'!

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304'25.
Ividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavija v Ljubljani“.

NAJLEPŠI SPOMIN

na ljube starše, ljubljenega otroka, dragega prijatelja ali ljubeznivo prijateljico je njih po fotografiji povečana lepa umetniško izvršena slika. Ta slika je najlepše in najprimernejše darilo za god in druge prilike.

Najčastnejši spomin na naše ljube, drage, ki so na bojnem polju ali ki so že padli na polju slave za domovino, je njih po fotografiji povečana slika.

Ker umetniško dovršena, po fotografiji povečana slika ni le kras vsake kmetijske sobe in vsakega gospodskega salona. temveč je dokaz tudi spoštovanja in ljubezni do taistega, ki ga slika predstavlja, bi naj imela vsaka rodbina take slike svojih dragih. Še dolgo, ko jih bo že krila črna zemlja, bo slika trajen spomin na nje.

Cene v kronah.

velikost slike v cm	Doprna slika	Dokolenska slika ali pokrajina	Dvojna doprsna slika ali slika jezdeca	Dvojna dokolenska slika ali dve figuri	Skupina 3 doprsnih slik	Večje skupine
13 : 18	9—	10—	11—	11—	12—	14—
18 : 24	10—	11—	15—	15—	16—	18—
26 : 32	11—	13—	18—	18—	20—	22—
30 : 40	13—	16—	20—	20—	22—	24—
42 : 53	15—	18—	22—	24—	26—	28—
50 : 60	18—	22—	24—	26—	28—	34—
55 : 68	24—	28—	30—	34—	35—	40—
64 : 100	—	50—	50—	55—	55—	65—
75 : 100	—	60—	60—	70—	75—	90—
80 : 120	—	80—	80—	100—	100—	120—
84 : 150	—	100—	100—	120—	110—	140—
100 : 150	—	120—	—	150—	—	170—
100 : 200	—	150—	—	170—	—	200—
100 : 250	—	200—	—	220—	—	300—

Eno četrtno zneska je vplačati v naprej kot aro, drugo ob izvršitvi. Jamčimo za solidno delo in dobro izvršitev. Ako bi se po kaki fotografiji (ker je mogoče zastarela, obledela ali pokvarjena) ne dala napraviti lepa povečana slika, se vrne fotografija in ves za sliko vplačani znesek. — Da so povečane slike res krasno umetniško dovršeno delo, se lahko vsakdo prepriča v našem uredništvu, kjer so nekatere slike vsakomur na ogled. In s tem, da prevzame naše upravnništvo jamstvo za solidno in dobro izvršitev, ima vsakdo najboljšo zagotovilo za realnost podjetja.

Vsa naročila je nasloviti na 'Tedenske Slike' v Ljubljani.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. Skrinjar, Trst

Via Castaldi 4. I. 483

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljem naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Obiskujte 'Kino Central' v dežel-
nem gledališču!

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³/₄ 0/0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad osemstotisoč.

DRAGOTIN HRIBAR

457

TISKARNA IN KNJIGOVEZNIKA

LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 9.

Izvršuje vsakoršna v njeno stroko spadajoča naročila ukusno in po najzmernejših cenah; nadalje priporoča svojo zalogo vseh s 1. avgustom 1914 pri sodiških vpeljanih obrazcev za civilno-pravno postopanje v slov. in nemškem jeziku, kakor tudi vse obrazce za obč. urade, cestne odbore, gg. odvetnike, c. kr. notarje itd.

Nadležne lase

na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixov odstranjevalec las, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena pušica K 4—

zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kos Dr. A. Rix. Laboratorium, Dunaj IX., Berggasse 17/O. — Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, parfumerija A. Kanc in drogerija „Adria“.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Zdravniška izjava o izvrstnem vplivu.

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo

oblastveno preiskano, jamičeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3—, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8— Kosm. Dr. A. Rix Laborat. Dunaj IX., Berggasse 17/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri Zlatem Jelenu“, parfumerija A. Kanc in drogerija „Adria“.

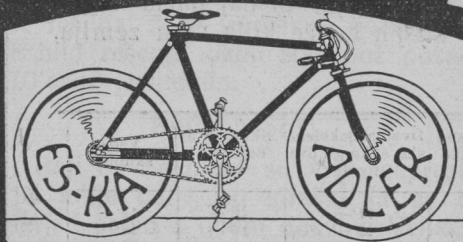
500
Odlikovano na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi

pri **Gabrijelu Erzen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.**

Cene zmerne. Za pristnost jamčim.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA št. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH:
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

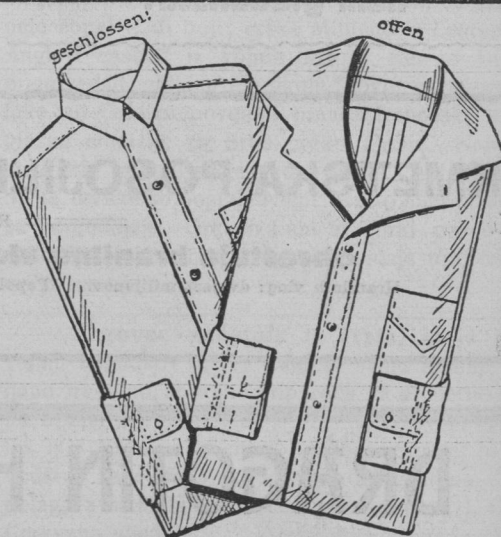
LJUBLJANA
Franca Jožefa cesta št. 3.
specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke

klobuke
slamnike
čepice
kravate
žepne robce
nogavice

srajce
spodnje hlače
naramnice
palice
dežnike
i. t. d.

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče,
nahrbtnike in vso drugo opremo.

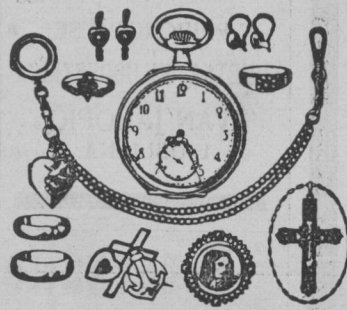
Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2.50, 1/2 leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3.50, 1/2 leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo, celo leto ft. 16.80. Za Ameriko letno 3.25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Mohar.

Tiskal Dragotin Hribar v Ljubljani.

(IKO H. Suttner)

Lepa darila

so traje spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči, ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato ilustrovani cenik svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5 vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih navajamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:

Št. 410	Nikelnasta Roskopf ura	K 4.10
	Nikelnasta verižica	K 1.—
Št. 719	Srebrna rem. ura	K 7.80
	Srebrna verižica	K 2.20
Št. 523	Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov	K 12.80
Št. 865	Srebrna oklopna verižica 30 gramov težka	K 4.40

Za poroko:

Št. 2509	12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju	K 19.—
Št. 478	Namizni nastavek, 47 cm visok	K 33.50
Št. 1315	Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro	K 12.50
Št. 2296	Servis za liker, srebrn zelo lep, 25 cm visok	K 37.—

Za krst:

Št. 1202 ^{1/2}	trideln. orodje v etuiju	K 9.70
Št. 1202	Pravo srebrno orodje v etuiju	K 15.—
Št. 49	Srebrno pozlačeni obesek za krst	K 5.60
Št. 563	Srebrna zavratna verižica	K 2.—
	14 karat. zlata	K 16.80

Za god:

Št. 2294	Pravi srebrni servijetni obroček masiven	K 6.75
Št. 189	14 karat. zlat prstan z lepim kamnom	K 7.80
Št. 189	Novo zlato, prstan z lepim kamnom	K 3.80
Št. 470	Double zlati obesek, srček	K 1.20

Za gospode:

Št. 788	Srebrna tula ura, dvojni pokrov	K 19.80
Št. 859	14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana	K 32.—
Št. 793	14 karat. zlata ura, fino kolesje	K 44.—
Št. 795	14 karat. zlata ura, dvojni pokrov	K 65.—

Za dame:

Št. 562	Zavratna verižica, srebrna	K 1.80
	14 kar. zlato	K 13.50
Št. 886	150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica	K 58.—
Št. 804	Srebrna damen ura, 6 kamnov	K 9.50
Št. 1548	Srebrna tula raztezna zapestnica z uro	K 25.—

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustrovanem ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštne prosto.

Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali pa pošljem denar nazaj. — **Bogato ilustrovani cenik** zahtevajte zastonj od svetovne razpošiljalnice

Lastna tovarna ur v Švici.

H. Suttner samo v **Ljubljani št. 5.**

Tvrdka nima nobene podružnice.

Največja špecialna trgovina za dobre ure.

Lastna znamka „IKO“ svetovno-znana.